

**Симпозијум Српског друштва за проучавање земљишта
„Земљиште - основно природно добро - угроженост и опасности“**

КЊИГА АПСТРАКАТА

19. – 21. јуни, 2019. године
Гоч, Србија

КЊИГА АПСТРАКАТА

Симпозијум Српског друштва за проучавање земљишта
„Земљиште - основно природно добро – угроженост и опасности“

Издавач

Српско друштво за проучавање земљишта, Београд

Уредници

Проф. др Снежана Белановић Симић
Проф. др Светлана Антић Младеновић

Штампа

DTDESIGN, Београд, 2019.

Организатори

Српско друштво за проучавање земљишта, Београд
Универзитет у Београду – Шумарски факултет
Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет

ИСБН 978-86-912877-2-6

Тираж: 130 примерака

Спонзори

Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
Универзитет у Београду- Институт за биолошка истраживања
„Синиша Станковић“
Институт за проучавање лековитог биља „Др Јосиф Панчић“, Београд
PHOSAGRO BALKANS D.O.O., Београд
Mineral Pro d.o.o., Београд
HOYA V.S., Суботица
Arysta LifeScience OpenAg, Загреб
FERTICO, Ниш
MEGRA d.o.o., Београд

НАУЧНИ ОДБОР

1. Проф.др Миливој Белић, председник Научног одбора, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Србија
2. Проф.др Светлана Антић Младеновић, Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Србија
3. Проф. др Снежана Белановић Симић, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Србија
4. Др Драган Чакмак, Институт за биолошка истраживања “Синиша Станковић” Универзитет у Београду, Србија
5. Др Душица Делић, Институт за земљиште, Београд, Србија
6. Проф.др Александар Ђорђевић, Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Србија
7. Проф. др Ратко Ристић, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Србија
8. Проф. др Душан Живковић, Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Србија
9. Проф. др Невенка Ђуровић, Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Србија
10. Проф. др Бошко Гајић, Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Србија
11. Проф. др Мирко Кнежевић, Биотехнички институт, Универзитет Црне Горе, Црна Гора
12. Др Владимир Ђирић, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Србија
13. Проф. др Мирјана Кресовић, Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Србија
14. Проф. др Владо Личина, Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Србија
15. Проф. др Маја Манојловић, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Србија
16. Проф. др Татјана Миткова, Факултет за пољопривредне науке и храну, Скопље
17. Др Весна Мрвић, Институт за земљиште, Београд, Србија
18. Проф. др Љиљана Нешић, Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет, Србија
19. Др Саша Пекеч, Институт за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад, Србија
20. Др Павле Павловић, Институт за биолошка истраживања “Синиша Станковић” Универзитет у Београду, Србија
21. Др Радмила Пивић, Институт за земљиште, Београд, Србија
22. Проф.др Михајло Марковић, Бања Лука, Република Српска, БиХ
23. Др Тихомир Предић, Пољопривредни институт, Бања Лука, Република Српска
24. Др Драгоја Радановић, Институт за проучавање лековитог биља “др Јосиф Панчић”, Београд, Србија
25. Проф.др Светлана Радмановић, Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Србија
26. Проф. др Вера Раичевић, Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Србија
27. Др Елмира Салников, Институт за земљиште, Београд, Србија
28. Проф. др Радован Савић, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Србија
29. Др Биљана Сикирић, Институт за земљиште, Београд, Србија
30. Проф. др Ружица Стричевић, Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Србија
31. Проф.др Зорица Томић, Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Србија
32. Др Јовица Васин, Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад, Србија
33. Др Милан Здравковић, Институт за земљиште, Београд, Србија
34. Др Вељко Перовић, Институт за биолошка истраживања “Синиша Станковић” Универзитет у Београду, Србија
35. Др Мирослава Митровић, Институт за биолошка истраживања “Синиша Станковић” Универзитет у Београду, Србија
36. Проф. др Милан Кнежевић, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Србија
37. Др Оливера Кошанин, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Србија
38. Проф. др Ратко Кадовић, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Србија
39. Др Сара Лукић, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Србија
40. Др Јелена Белоица, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Србија
41. Др Весна Николић Јокановић, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Србија
42. Др Тијана Вулевић, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Србија
43. Др Мирјана Тодосијевић, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Србија
44. Др Весна Ђукић, Универзитет у Београду – Шумарски факултет, Србија
45. Др Дарко Јарамаз, Институт за земљиште, Београд, Србија
46. Проф. др Мишо Кулић, Универзитет Источно Сарајево, Филозофски факултет, Пале, Република Српска

ПРОГРАМСКИ ОДБОР

1. Председник Програмског одбора проф. др Снежана Белановић Симић, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, проф. др Светлана Антић-Младеновић, Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет, Србија
2. Проф. др Бошко Гајић, Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет, Србија
3. Проф. др Владо Личина, Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет, Србија
4. Др Владимир Ђирић, Универзитета у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Србија
5. Др Весна Мрвић, Институт за земљиште, Београд, Србија
6. Др Драган Чакмак, Институт за биолошка истраживања "Синиша Станковић" Универзитет у Београду, Србија
7. Др Ксенија Мачкић, Универзитета у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Србија
8. Проф. др Маја Манојловић, Универзитета у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Србија
9. Др Јордана Нинков, Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад, Србија
10. Доц. др Љубомир Животић, Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет, Србија
11. Доц. др Сара Лукић, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Србија
12. Др Олга Костић, Институт за биолошка истраживања "Синиша Станковић" Универзитет у Београду, Србија
13. Доц. др Јелена Белоица, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Србија
14. Др Елмира Салников, Институт за земљиште, Београд, Србија
15. Др Драгана Видојевић, Агенција за заштиту животне средине, Министарство заштите животне средине, Србија
16. Проф. др Мирко Кнежевић, Биотехнички факултет, Универзитет Црне Горе, Црна Гора
17. Доц. др Тихомир Предић, Институт за пољопривреду Бања Лука, Босна и Херцеговина

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

1. Председник Програмског одбора проф. др Снежана Белановић Симић, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, проф. др Светлана Антић-Младеновић, Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет, Србија
2. Др Драган Чакмак, Институт за биолошка истраживања "Синиша Станковић" Универзитет у Београду, Србија
3. Др Ксенија Мачкић, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Србија
4. Проф. др Маја Манојловић, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Србија
5. Др Јордана Нинков, Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад, Србија
6. MSc Клара Петковић, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Србија
7. Др Драгана Видојевић, Агенција за заштиту животне средине, Министарство заштите животне средине, Србија
8. Доц. др Марија Ђосић, Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет, Србија
9. Доц. др Љубомир Животић, Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет, Србија
10. Маст. инж. шум. Милица Марковић, Институт за биолошка истраживања "Синиша Станковић" Универзитет у Београду, Србија
11. Др Олга Костић, Институт за биолошка истраживања "Синиша Станковић" Универзитет у Београду, Србија
12. Маст. инж. пољ.Алекса Липовац, Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет, Србија
13. Др Лазар Калуђеровић, Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет, Србија
14. Др Шеремешки Срђан, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Србија
15. Доц. др Сара Лукић, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Србија
16. Доц. др Јелена Белоица, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Србија
17. Маст. инж. шум. Предраг Миљковић, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Србија
18. Маст. инж. шум. Катарина Лазаревић, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Србија
19. Маст. инж. шум. Јанко Љубичић, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Србија
20. Маст. инж. шум. Александар Баумгертел, Универзитет у Београду - Шумарски факултет, Србија

ПОЧАСНИ ОДБОР

1. Проф. др Глигорије Антоновић
2. Академик проф. др Рудолф Кастори
3. Проф. др Даринка Богдановић
4. Проф. др Светимир Драговић
5. Проф. др Владимир Хаџић
6. Проф. др Петар Иванишевић
7. Проф. др Мирјана Јарак
8. Проф. др Мирољуб Ђоровић
9. Др Србољуб Максимовић
10. Др Нада Милошевић
11. Др Нађа Мрковачки
12. Проф. др Петар Секулић
13. Проф. др Драги Стевановић
14. Проф. др Момчило Убавић
15. Проф. др Градимир Васић
16. Проф. др Станимир Костадинов

САДРЖАЈ

Уводна предавања по позиву	
ПРОПАСТ ОПШТЕГ ДОБРА: ОДНОС ПРЕМА ЗЕМЉИШТУ <i>Ратко Кадовић, Снежана Белановић Симић</i>	1
ПРИМЕНА КОНЦЕПТА НЕУТРАЛНОСТИ ДЕГРАДАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА У ЦИЉУ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ <i>Ратко Ристић, Борис Радић, Синиша Половина, Вукашин Милчановић, Иван Малушевић</i>	2
ЕКОЛОШКИ СТАНДАРДИ ЗА ЗЕМЉИШТА ШУМСКИХ И ТРАВНИХ ЕКОСИСТЕМА <i>Сара Лукић, Снежана Белановић Симић, Јелена Белоница, Предраг Миљковић, Александар Баумгертел, Ратко Кадовић</i>	3
О ЗНАЧАЈУ ПРАВИЛНОГ ИЗБОРА ЗЕМЉИШТА ЗА БИЉНУ ПРОИЗВОДЊУ НА ПРИМЕРУ ЛЕКОВИТОГ И АРОМАТИЧНОГ БИЉА <i>Драгоја Радановић</i>	4
КАКАВ ЈЕ ОДГОВОР ЗЕМЉИШТА ВОЈВОДИНЕ НА КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ ДО 2100. ГОДИНЕ ПРЕМА РЕГИОНАЛНОЈ КЛИМАТСКОЈ СИМУЛАЦИЈИ (SRES-A1B)? <i>Владимир И. Вирић, Драгутин Т. Михаиловић, Илија Арсенић, Нусрет Дрешковић, Владимир Бурђевић, Гордан Мимић</i>	5
Хемијски и физички процеси у земљишту у контексту плодности и исхране биљака, деградације земљишта, загађења и климатских промена	
ПОРЕМЕЋАЈИ У РАЗВОЈУ КОРИЈЕНОВОГ СИСТЕМА ЈЕЧМА У ЗАВИСНОСТИ ОД КОНЦЕНТРАЦИЈЕ МОБИЛНОГ А1 У ЗЕМЉИШТУ – предавање по позиву <i>Тихомир Предић</i>	7
IMPROVED SOIL TESTING SYSTEM IN THE CZECH REPUBLIC (NEW VALUATION OF MICRONUTRIENTS CONTENT IN SOIL AND PHOSPHORUS CONTENT IN CARBONATE SOILS) <i>Pavel Čermák, Gabriela Mühlbachová, Tomáš Lošák</i>	8
МОГУЋИ РИЗИЦИ ОД АКУМУЛАЦИЈЕ НИКЛА И ОЛОВА У РАНОМ ПОВРЉУ <i>Светлана Антић Младеновић, Мирјана Кресовић, Матија Крповић, Милена Јовановић, Владо Личина</i>	9
ПРОДУЖЕНО ДЕЈСТВО ПРИМЕНЕ ОРГАНСКИХ ЂУБРИВА У ПРОИЗВОДЊИ ЈАГОДЕ <i>Ранко Чабиловски, Маја Манојловић, Ненад Магазин, Бисерка Милић</i>	10
УТИЦАЈ ВИШЕГОДИШЊЕ ПРИМЕНЕ ФОСФОРНИХ ЂУБРИВА НА САДРЖАЈ ЦИНКА И КАДМИЈУМА У ЗЕМЉИШТУ <i>Драган Ковачевић, Ранко Чабиловски, Горан Јаћимовић, Клара Петковић, Мирна Штрбац, Маја Манојловић</i>	11
ЕФЕКАТ 50-ГОДИШЊЕ ПРИМЕНЕ МИНЕРАЛНИХ ЂУБРИВА НА САДРЖАЈ ОРГАНСКОГ УГЉЕНИКА У ЕУТРИЧНОМ КАМБИСОЛУ <i>Никола Коковић, Елмира Салњиков, Анега Бунтић, Марина Јовковић, Војин Цвијановић, Биљана Сикирић</i>	12
ПРИНОС КУКУРУЗА У ЗАВИСНОСТИ ОД ПЛОДНОСТИ ЗЕМЉИШТА И САДРЖАЈА РАЗЛИЧИТИХ ОБЛИКА ФОСФОРА НА ДУГОГОДИШЊЕМ ОГЛЕДУ <i>Станко Милић, Бранка Жарковић, Јовица Васин, Јордана Нинков, Милорад Живанов, Јелена Маринковић, Бранка Мијић</i>	13
ПОТЕНЦИЈАЛНО ТОКСИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ У ЗЕМЉИШТУ НА ЛОКАЦИЈИ ХЕМИЈСКЕ ИНДУСТРИЈЕ ЖУПА У КРУШЕВЦУ - МОГУЋИ ПРАВЦИ МИГРАЦИЈЕ <i>Драгана Видојевић, Божићар В. Ђокић, Немања Јевтић, Дејан Барјактаровић</i>	14
БИОЛОШКА РЕКУЛТИВАЦИЈА ПЕПЕЛИШТА ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ КОСТОЛАЦ ПРИМЕНОМ РЕЧНОГ НАНОСА ИЗ КАНАЛА ЗА ХЛАЂЕЊЕ ПОСТРОЈЕЊА <i>Мирјана Кресовић, Светлана Антић Младеновић, Матија Крповић, Владо Личина</i>	15
ЗНАЧАЈ ИНФИЛТРАЦИОНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ЗЕМЉИШТА ЗА ДОБРО УПРАВЉАЊЕ СИСТЕМИМА ЗА НАВОДЊАВАЊЕ НА НИВОУ ПАРЦЕЛЕ <i>Алекса Липовац, Марија Ђосић, Бошко Гајић, Ружица Стричевић, Невенка Ђуровић</i>	16
ОСНОВНА ФИЗИЧКА И ХЕМИЈСКА СВОЈСТВА ПСЕУДОГЛЕЈА У ОКОЛИНИ СМЕДЕРЕВА <i>Миливој Белић, Љиљана Нешић, Владимир Вирић, Драган Радовановић</i>	17

ВОДНО-ВАЗДУШНЕ ОСОБИНЕ РАЗЛИЧИТИХ ТИПОВА ЗЕМЉИШТА ПОД ОРАНИЦАМА У ВОЈВОДИНИ <i>Катарина Милуновић, Љиљана Нешић, Миливој Белић, Боривој Пејић, Јовица Васин</i>	18
ЕФЕКАТ ПРИМЕНЕ РАЗЛИЧИТИХ ЗАЛИВНИХ РЕЖИМА НА ПРИНОС ПАРАДАЈЗА У УСЛОВИМА НАВОДЊАВАЊА КАПАЊЕМ <i>Боривој Пејић, Ксенија Мачкић, Мирослав Коза, Милена Јанчић-Товјанин, Бошко Гајић, Миролуб Аксић</i>	19
ВЛАЖНОСТ ЗЕМЉИШТА У РИЗОСФЕРНОМ СЛОЈУ ЈАБУЧЊАКА ВИСОКО ИНТЕНЗИВНЕ ПРОИЗВОДЊЕ <i>Гордана Матовић, Жељко Мардеша, Славица Радовановић, Еника Грегорић, Весна Почуча, Ценита Идризовић</i>	20
ПРИМЕНА ПЕДОТРАНСФЕРНИХ ФУНКЦИЈА ЗА ИЗРАЧУНАВАЊЕ ЗАПРЕМИНСКЕ МАСЕ ЗЕМЉИШТА <i>Срђан Шеремеша, Миливој Белић, Драгиша Милошев, Владимир Ђирић, Јовица Васин, Станко Милић, Бојан Војнов</i>	21
НЕКЕ ФИЗИЧКЕ ОСОБИНЕ ДУГОТРАЈНО ЗАЛИВАНИХ ЛИВАДСКИХ ЗЕМЉИШТА ДОЛИНЕ БЕЛОГ ДРИМА У ПОДРУЧЈУ КЛИНЕ <i>Бошко Гајић, Бранка Кресовић, Боривој Пејић, Ангелина Тапанарова, Горан Дугалић, Љубомир Животић, Зорица Средојевић</i>	22
САЛИНИТЕТ И ЈОНСКИ БИЛАНС У ЗЕМЉИШТИМА ГРАДСКИХ ДРВОРЕДА <i>Љиљана Нешић, Дуња Крстић, Лазар Павловић, Миливој Белић, Јовица Васин, Владимир Ђирић</i>	23
ПРИЛОГ ПРОУЧАВАЊУ СОРТНЕ СПЕЦИФИЧНОСТИ ПРИ ЂУБРЕЊУ ПШЕНИЦЕ АЗОТОМ <i>Горан Јаћимовић, Владимир Аћин, Милан Миросављевић, Јован Црнобарац, Драгана Латковић, Јелена Висковић, Љиљана Брбаклић</i>	24
УТИЦАЈ КРМНИХ БИЉАКА ГАЈЕНИХ НАКОН ОЗИМИХ МЕЂУСЕВА НА СТАЊЕ САБИЈЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА <i>Бојан Војнов, Срђан Шеремеша, Бранко Ђупина, Јован Црнобарац, Ђорђе Крстић, Светлана Вујић, Милорад Живанов</i>	25
ПОГОДНОСТ ОПЛЕМЕЊЕНОГ ПЕШТЕРСКОГ ТРЕСЕТА ЗА ГАЈЕЊЕ РАСАДА ПАПРИКЕ <i>Биљана Сикирић, Весна Мрвић, Никола Коковић, Оливера Стајковић Србиновић, Фердинандо Маргарино, Мирослав Миладиновић</i>	26
ПРИСТУПАЧНОСТ ШТЕТНИХ МИКРОЕЛЕМЕНАТА У ФЛУВИСОЛУ НА ПОДРУЧЈУ ЛУЖЊАКОВИХ ШУМА У РАВНОМ СРЕМУ <i>Весна Николић Јокановић, Предраг Милковић, Радован Савић, Снежана Белановић Симић</i>	27
УТИЦАЈ МАЛЧЕВА НА АКТИВНУ И СУПСТИТАЦИОНУ КИСЕЛОСТ ЗЕМЉИШТА У ПИТОМОЈ НАНИ (МЕНТНА PIPERITA L.) <i>Ана Драгумило, Татјана Марковић, Драгана Божић, Сава Врбничанин, Владимир Филиповић, Драгоја Радановић</i>	28
УТИЦАЈ МЕЛИОРАТИВНИХ МЕРА НА САСТАВ ХУМУСА И ОСОБИНЕ ХУМИНСКИХ КИСЕЛИНА СОЛОЊЕЦА <i>Белић Миливој, Нешић Љиљана, Ђирић Владимир</i>	29
ОСОБИНЕ ЗЕМЉИШТА ТИПА ФЛУВИСОЛ НА ПОДРУЧЈУ СРЕДЊЕГ ТОКА ДУНАВА <i>Саша Пекеч, Марина Катанић</i>	30
ТЕХНИЧКО РЕШЕЊЕ - ОДРЖАВАЊЕ ПЛОДНОСТИ ЗЕМЉИШТА НА ОРГАНСКОМ ГАЗДИНСТВУ <i>Владан Угреновић, Владимир Филиповић, Душица Делић, Вера Поповић, Оливера Стајковић Србиновић, Милан Угриновић, Гордана Дозет</i>	31
THE IMPORTANCE OF HARVEST RESIDUES IN CORN PRODUCTION <i>Dragana Latković, Jovan Crnobarac, Goran Jaćimović, Jelena Visković, Dušan Dunderski</i>	32
ПРИРОДНИ ЗЕОЛИТ КАО СУПЛЕМЕНТ ЗА УЗГОЈ ГЉИВЕ <i>PLEUROTUS OSTREATUS</i> (БУКОВАЧА) <i>Сања Јевтић, Матија Крповић, Миомир Никшић, Данка Матијашевић, Невенка Рајић</i>	33
УТИЦАЈ НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА И СИСТЕМА ПРОИЗВОДЊЕ У ВОЈВОДИНИ НА ЗАПРЕМИНСКУ МАСУ ЗЕМЉИШТА <i>Мирана Штрбац, Ранко Чабиловски, Клара Петковић, Драган Ковачевић, Маја Манојловић</i>	34
НАЈЧЕШЋЕ КОРИШЋЕНИ СИСТЕМИ НАВОДЊАВАЊА И ФЕРТИРИГАЦИЈЕ ВОЂАРСКИХ КУЛТУРА У СРБИЈИ <i>Никола Јовановић, Дуња Безаревић</i>	35

Генеза, класификација и картографија земљишта	
УТИЦАЈ РАЗВОЈА ВЕГЕТАЦИЈЕ НА ПРОМЕНУ ОСНОВНИХ ФИЗИЧКО-ХЕМИЈСКИХ КАРАКТЕРИСТИКА ПЕПЕЛА- ПРЕДАВАЊЕ ПО ПОЗИВУ <i>Олга Костић, Снежана Јарић, Гордана Гајић, Вељко Перовић, Мирослава Митровић, Павле Павловић</i>	37
ОСОБИНЕ И ПОГОДНОСТ КОРИШЋЕЊА НЕОБРАСЛИХ ШУМСКИХ И НАПУШТЕНИХ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПОВРШИНА НА ПОДРУЧЈУ ЗЛАТИБОРА И ЗЛАТАРА <i>Милан Кнежевић, Оливера Кошанин, Јанко Љубичић</i>	38
Развој и примена иновативних технологија у науци о земљишту	
ГЕОПРОСТОРНА АНАЛИЗА ИНДИКАТОРА РИЗИКА ОД ДЕЗЕРТИФИКАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА ЗЛАТИБОРСКОГ ОКРУГА - предавање по позиву <i>Вељко Перовић, Ратко Кадовић, Драган Чакмак, Олга Костић, Мирослава Митровић, Павле Павловић</i>	39
РАНГИРАЊЕ ПОДСЛИВОВА ПРЕМА УГРОЖЕНОСТИ ЕРОЗИЈОМ У СЛИВУ ТОПЛИЦЕ ПРИМЕНОМ TOPSIS МЕТОДЕ - предавање по позиву <i>Тијана Вулевић, Нада Драговић, Катарина Лазаревић, Мирјана Тодосијевић</i>	40
КОНЦЕПТУАЛНИ МОДЕЛ ЗА ПРОЦЕНУ УКУПНЕ ДЕГРАДАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА- предавање по позиву <i>Дарко Јарамаз, Снежана Белановић Симић, Весна Мрвић, Вељко Перовић, Драгана Видојевић, Драган Чакмак, Соња Тошић</i>	41
УПРАВЉАЊЕ ПОДАЦИМА О КВАЛИТЕТУ ЗЕМЉИШТА - РЕШЕЊЕ „СКУП“ <i>Јордана Нинков, Станко Милић, Јовица Васин, Јелена Маринковић, Снежана Јакшић, Милорад Живанов, Милан Гаврић</i>	42
Безбедност и квалитет земљишта	
МОГУЋНОСТИ И ПРОБЛЕМИ ВРЕДНОВАЊА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА <i>Зорица Средојевић, Бошко Гајић</i>	43
УТИЦАЈ ПОЉОПРИВРЕДЕ И УРБАНИХ ЗОНА НА АКУМУЛАЦИЈУ НУТРИЈЕНАТА И ОРГАНСКЕ МАТЕРИЈЕ У СЕДИМЕНТИМА МЕЛИОРАЦИОНИХ КАНАЛА <i>Радован Савић, Атила Бездан, Милица Вранешевић, Весна Николић, Радош Земунац</i>	44
САДРЖАЈ ЕРОДИБИЛНЕ ФРАКЦИЈЕ У ЗЕМЉИШТИМА АП ВОЈВОДИНЕ У ФУНКЦИЈИ УГРОЖЕНОСТИ ЗЕМЉИШТА ЕОЛСКОМ ЕРОЗИЈОМ <i>Александар Баумгертел, Сара Лукић, Снежана Белановић Симић</i>	45
СИМУЛАЦИЈА ПРИМЕНЕ ВРСТЕ <i>FAGUS SYLVATICA</i> У СПРЕЧАВАЊУ И САНИРАЊУ ЕРОЗИОНИХ ПРОЦЕСА НА ПАДИНАМА <i>Младен Марковић, Никола Живановић,</i>	46
ПЛАНСКА И ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА У ФУНКЦИЈИ ЗАШТИТЕ ЗЕМЉИШТА У СРБИЈИ <i>Љубиша Безбрадица, др Маријана Пантић, Александра Гајић</i>	47
Етички однос према земљишту и подизање свести о значају земљишта као ресурса	
PRELIMINARY SURVEY ON THE LEVEL OF KNOWLEDGE ABOUT SOIL IN THE ELEMENTARY SCHOOLS OF SERBIA <i>Sonja Tošić, Aneta V. Buntić, Elmira Saljnikov</i>	49
МЕСТО ПЕДОЛОГИЈЕ НА ПОЉОПРИВРЕДНИМ ФАКУЛТЕТИМА <i>Миливој Белић, Јан Боћански</i>	50

ПОТЕНЦИЈАЛНО ТОКСИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ У ЗЕМЉИШТУ НА ЛОКАЦИЈИ ХЕМИЈСКЕ ИНДУСТРИЈЕ ЖУПА У КРУШЕВЦУ - МОГУЋИ ПРАВЦИ МИГРАЦИЈЕ

Драгана Видојевић^{a*}, Божидар В. Ђокић^b, Немања Јевтић^a, Дејан Барјактаровић^b

^a Министарство заштите животне средине, Агенција за заштиту животне средине,
Београд, Република Србија

^b Геолошки завод Србије, Београд, Република Србија

*аутор за контакт: dragana.vidojevic@sepa.gov.rs

УВОД И ЦИЉЕВИ: Загађење земљишта је извор опасности по здравље људи. Антропогено загађење изазвано индустријском активношћу улази у ланац исхране и угрожава људско здравље. За процену утицаја на животну средину и здравље људи од кључне је важности познавање регионалне варијабилности, природних концентрација и антропогено насрам природног порекла потенцијално штетних елемената у земљишту. Ова студија је спроведена на локацији комплекса хемијске индустрије Жупа у Крушевцу, у оквиру UN Environment/GEF пројекта "Унапређење међусекторског управљања земљиштем кроз смањење притиска на земљиште и планирање коришћења земљишта", а у циљу утврђивање садржаја тешких метала у земљишту и процене ризика на здравље људи и животну средину. Комплексним истраживањима су утврђени могући правци миграције загађујућих материја у животној средини.

МАТЕРИЈАЛ И МЕТОД: На локалитету који је истраживан налази се хемијски индустријски комплекс са историјским загађењем у оквиру кога се налази више различитих хемијских погона. На локацији се налази и погон хлор-алкалне електролизе који користи ћелије са живом. Такође, на комплексу је привремено депонован индустријски историјски отпад. Посебну забринутост изазива депонија из погона електролизе која је незаштићена. Познато је да су се на овим просторима у прошлости дешавали хемијски удеси. Подручје је више пута погађано поплавама. Упркос осетљивости подручја, земљиште никада није подвргнуто систематским испитивањима. Ради утврђивања присуства и концентрација потенцијално токсичних елемената, прикупљени су узорци са 8 локација у оквиру комплекса ХИ Жупа. Сваки узорак се састоји из 6 подузорака прикупљених са две дубине (0-10 cm и 40-50 cm). Узимање узорака вршено је помоћу Eijkel Камп-ове сонде са наставком за испитивање земљишта и лопате са сечивом од растфраја. Узорци репрезентују амбијент у коме су прикупљени.

РЕЗУЛТАТИ И ЗАКЉУЧАК: Хемијским анализама су утврђене концентрације живе, арсена, кадмијума, хрома, бакра, никла, олова и цинка у узорцима земљишта. У свим узорцима констатовани су повећани садржаји појединих тешких метала. Велике разлике у садржајима у површинском и подповршинском слоју земљишта указују на њихово антропогено порекло. Садржај у подповршинском слоју је везан за миграције из површинског слоја. Садржај живе на појединим локацијама вишеструко превазилази граничне и ремедијационе вредности.

Подаци су обрађени у циљу утврђивања могућих праваца миграције потенцијално токсичних елемената ка реци Расини, потоку Дединац, стамбеној и пољопривредној зони. Ова студија је помогла да се подигне свест о ризику од штетних ефеката који би могли проizaћи из загађивања животне средине тешким металима, посебно са освртом на живу у земљишту и последичну потребу за санацијом проучаваног подручја.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: Загађење земљишта; Тешки метали; Хемијска индустрија Жупа.